

# OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

**EĞİTİM AİLEDE BAŞLAR.** Siz velilerimiz çocukların başarısında okul kadar hatta daha da önemli bir etkiye sahipsiniz.

Birçok kişi zekânın başarılı olmak için yeterli olduğunu düşünse de yan becerilerle desteklenmedikçe zekâ işlenmemiş bir elmas gibidir.

Çocuğun başarısında **motivasyon, iç disiplin, verimli ders çalışma becerileri, etkin dinleme becerisi** ve kişisel özellikler gibi etkenler önemli rol oynar.



Zaman zaman farkında olmadan ya da çok iyi niyetlerle, çocuğunuza yönelik bazı tutumlarınız onun kendine olan güvenini zedeleyebilmekte, kaygı düzeylerini arttırmakta, dolayısıyla sınavlara hazırlık sürecini olumsuz etkileyebilmektedir. Oysaki başarıya ulaşabilmek için, çocuğun çalışmaya başlarken istek, heves ve şevk duyabilmesi gerekir. Bu durumda anne baba olarak yapmanız gereken şey nedir?

1. Çocuğunuzun akademik başarısı ile ilgili ona karşı olan yaklaşımlarınızı gözden geçirmek,

2. Yaklaşım tarzınızın işe yarayıp yaramadığını gözden geçirmek,



**Örneğin; daha çok "Çalış!" demeniz daha çok çalışmasını sağlıyor mu?**

3. Aynı yöntemleri uygulayarak değişimin gerçekleşmesini bekleyemeyerek farklı yaklaşım yöntemleri denemek.

Öğrencinin başarma isteğini, hevesini canlandırmak için onun sınırlarına ve sorumluluklarına saygı duymak, başaracağına inanmak ve bu konuda ona güven vermek, ona karar verme fırsatı sunmak, yeterli başarıyı gösteremediğinde onu yargılamadan dinlemek ve bu sonucun nedenlerini araştırmak gerekir.

## HEDEFİMİZ BELLİ, ŞİMDİ NE YAPMALIYIZ?

Her öğrencinin geleceği ve okumak istediği liseler ile ilgili hayalleri ve umutları olmalıdır. Sizin ise bu hayalleri ve umutları küçümsemeden, yargılamadan dinlemeniz, bu hayal ve umutların gerçekçi olması yönünde onları desteklemeniz çok önemlidir.

1. Hedeflerin çocuğunuzun seviyesinin çok üstünde veya altında olmamasına dikkat edilmelidir.
2. Hedef belirlerken öğrencinin ayakları yere basmalı, gözleri ise yükseklerde olmalıdır.
3. Kendi seviyesinin çok üzerinde hedefler onun çaresizlik yaşamasına, kendi seviyesinin çok altında kalan hedefler ise çalışma isteğinin azalmasına ve çalışmaya gereksinim duymamasına neden olur.
4. Bir diğer önemli nokta ise neden bu hedefe ulaşmak istediğini bilmesidir.

**-“Bu hedefe ulaşmayı neden istiyorum?”, - “Benim için neden önemli?” sorularına cevap bulmasına hayat tecrübeniz ve onunla ilgili gözlemlerinizle destek olabilirsiniz.**

**ÖĞRENCİNİN KENDİ BAŞARISINDAN SORUMLU OLDUĞUNU HİSSETMESİ İÇİN YAPTIKLARI ÇALIŞMALARIN BAŞKALARININ DEĞİL, KENDİ GELECEĞİ İÇİN ÖNEMLİ OLDUĞUNUN FARKINDA OLMASI GEREKİR**

**Gençlerde sorumluluk bilinci oluşturabilmek için;**

- Yaş dönemine ve gelişim düzeyine uygun sorumluluklar vermek,
- Kendi kararlarını verebilme konusunda desteklemek,
- Aldıkları kararların sonuçlarını düşündürmek, değerlendirmek, etkili iletişim kurarak ve onu dinleyerek yanlışlarını görmesine, yanlışlarını kabul

etmesine yardımcı olacak analiz gücünü kazandırmak gerekir.

## **ÇOCUĞUNUZUN BAŞARISIZ OLMASINI İSTİYORSANIZ BUNLARI YAPIN!**

### **“Ne Kadar Başarı O Kadar Sevgi!”**

Anne baba olarak zaman zaman çocuklar için yapılan fedakârlıkları dile getirilerek istemeden de olsa, onları baskı altına alabilir; başarı odaklı bu tür ilişkilerde, çocuğa "Ne kadar başarı, o kadar sevgi" mesajı verilebilir. Çocuğun özgüvenini ve kendine saygısını en çok zedeleyen nedenlerden biri de, bu tür anne-baba-çocuk ilişkisidir. Başarıya koşullu sevgi, çocuğa yarar yerine zarar verir. Çocuk başarı düzeyi ne olursa olsun, anne babası tarafından sevildiğini hissetmek ister.

### **“Çok zeki ama çalışmıyor...”**

Zaman zaman anne baba çocuklarının özelliklerini kabul etmeyip, yüksek beklentiler içerisine girebilmekte, çocuklarının sınırlarını aşırı zorlayabilmektedirler. Bu durum, çocuğun büyük bir baskı ve kaygı hissetmesine ve çaresizlik yaşamasına neden olur. Çocuğun özellikleri göz önünde bulundurularak beklentilerin belirlenmesi, çocuğun başarı gösterebilmesi için önemlidir. Anne babalar çocuklarının sınırlarını tanımaya, onların yetenek, ilgi ve değerlerini anlamaya çalışmalıdırlar.

### **“Başka çocukların onun kadar imkânı yok ama daha başarılılar...”**

Anne babalar çocuklarını ders çalışmaya ve başarılı olmaya teşvik etmek için onları başka arkadaşlarıyla kıyaslama yolunu denerler. Ancak, çocuklar sürekli olarak eleştirilmeye, başka çocuklarla kıyaslanmaya başladıklarında, asıl hedeflenenin tam tersi olarak ders çalışmaktan biraz daha uzaklaşmaya başlarlar. Kıyaslamak

yerine çocuğa inanıldığını hissettirmek çok daha sağlıklı sonuçlar doğurmaktadır.

### **“Çalışmak için oturuyor ama sürekli akli başka yerlerde...”**

Bir geçiş döneminde olan çocuklar, ergenlikle birlikte bir "değişim ve başkalaşım" sürecinden geçmektedirler. Bu hızlı büyüme ve değişime paralel olarak gençlerin, ilgileri de değişmektedir. Bu nedenle de, unutkanlık, dalgınlık, dikkatini yoğunlaştırmakta zorluk yaşayabilirler. Bu durumda en iyi yaklaşım çocuğu anlamaya çalışmak, onu empatik dinlemektir. Mümkün olduğunca çalışırken dikkatini dağıtan unsurları çalışma alanından temizlemek konusunda onu teşvik etmek, çalışma ortamını kendi öğrenme stiline uygun olarak düzenlemesine izin vermek yardımcı olacaktır.

### **“O kadar söyledim ama dinlemiyor ki!”**

Uzun süreli nasihatler, genellikle iletilmek istenilen mesajı iletmekte yetersiz kalırlar. Bazen iletilmek istenen mesajı, kısacık bir sözlü ifadeyle dile getirmek, uzun süreli konuşmalar ve öğütlerden çok daha etkin olabilmektedir. Sürekli tekrarlanan, öğüt görünümü ancak aslında söylenme şeklindeki cümleler kesinlikle etkili olmayacaktır. Çocuğunuz ya söylediklerinizi dinler gibi görünüp sizi geçiştirecektir ya da sizinle çatışacaktır. Onun gerçekten neyi duymaya ihtiyacı olduğunu hissetmeniz çok daha önemlidir.

**Unutmayın, onu sizden daha iyi tanıyan kimse yok.**



**Başarı çocuğun eseridir; anne baba ve öğretmenler olarak biz onlara bu yolculuklarında zaman zaman eşlik eden zaman zaman da rehberlik eden kişileriz.**

# **OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ**

**AİLEDE HUZUR, OKULDA BAŞARI...**



**CUMHURİYET ORTAOKULU  
REHBERLİK SERVİSİ**